

VILNIAUS UNIVERSITETO
GYVYBĖS MOKSLŲ CENTRO
TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2019-11-05, Nr. 600000-TP-12
Vilnius

Posėdis įvyko 2019 m. lapkričio 4 d. 15 val.

Posėdžio pirmininkas: prof. Virginijus Šikšnys

Posėdžio referentas: Gediminas Dubonikas

Dalyvavo: prof. dr. Virginijus Šikšnys, BchI vadovas dr. Kastis Krikštopaitis, vyriausias mokslo darbuotojas dr. Rolandas Meškys, prof. dr. Saulius Serva, vyresnioji mokslo darbuotoja dr. Daiva Baltriukienė, doc. dr. Aušra Sasnauskienė, vyriausias mokslo darbuotojas dr. Vytautas Smirnovas, asist. dr. Raimondas Šiukšta, VU GMC direktoriaus pavaduotojas dr. Rokas Abraitis, studentų atstovė Grėta Gudonytė, studentų atstovė Monika Pošiūnaitė, studentų atstovė Rasa Tumaševičiūtė, VU GMC direktorius dr. Gintaras Valinčius.

Darbotvarkė:

1. GMC Strateginio fondo naudojimo nuostatai (pranešėjas dr. G. Valinčius).
2. GMC nuostatų pakeitimai (pranešėjas prof. V. Šikšnys).
3. BMI nuostatai (pranešėjas prof. J. Lazutka).
4. BMI skatinimo tvarkos aprašas (pranešėjas prof. J. Lazutka).
5. Studijų rezultatų apžvalga, studijų programų optimizavimas (pranešėja dr. I. Prigodina Lukošienė).
6. Antrosios pakopos studijų programos Ekologija (6211DX005) išregistravimo iš studijų mokymų programų ir kvalifikacijos registro svarstymas (pranešėja dr. I. Prigodina Lukošienė).
7. Kiti klausimai (infrastruktūros ir mokslinių krypčių plėtra, iškilų mokslininkų pritraukimo galimybės ir kt.) (pranešėjas dr. G. Valinčius).

1. SVARSTYTA. GMC strateginio fondo naudojimo nuostatai.

VU GMC vadovas dr. G. Valinčius pristatė GMC Strateginio fondo naudojimo nuostatus. Jis priminė, kad anksčiau pateiktame nuostatų variante buvo įsivėlę kalbos klaidų bei neaiškumų, todėl nuostatų tvirtinimas buvo atidėtas.

Dr. G. Valinčius akcentavo, kad šiam Tarybos posėdžiui pateiktas koreguotas (patikslintas) dokumentas, kuriame ištaisytos ankstesnės klaidos ir neaiškumai. GMC Strateginio fondo naudojimo nuostatų pristatymo metu posėdyje dalyvavusiems kai kuriems Tarybos nariams kilo klausimų dėl patentavimo rėmimo galimybės. Atsakydamas į kai kurių tarybos narių išsakytą iniciatyvą dėl patentavimo rėmimo dr. G. Valinčius pabrėžė, kad nors šis klausimas GMC padalinių vadovų lygmenyje teikiant ankstesnius pasiūlymus nebuvo išdėstytas, tokia galimybė galėtų būti suteikta ir nuostata įtraukta į dokumentą.

Kai kuriems tarybos nariams kilo klausimas ir dėl galimybės finansuoti mokslininkus, parengusius publikacijas Q1 ir Q2 įtakingumo leidiniams. Tačiau atsakydamas į šį pasiūlymą dr. G. Valinčius pabrėžė, kad papildomas finansinis skatinimas mokslininkams už šias publikacijas galėtų būti, tačiau tai turi būti paliekama institutų vadovų nuožiūrai.

Taip pat kilo pasiūlymas keisti nuostatuose naudojamą terminologiją „*spin-off*“. Vietoj to turėtų būti apibrėžtos dvi grupės – tiek startuoliai, tiek ir pumpurinės įmonės.

Klausimų pateikė bei pasisakė svarstomu klausimu dr. V. Smirnovas, prof. S. Klimašauskas, prof. J.R. Lazutka, prof. R. Meškys.

Balsavimo rezultatai:

„UŽ“ – 13

„PRIEŠ“ – 0

„SUSILAIKUSIŲ“ – 0

NUTARTA. Patvirtinti VU GMC Strateginio fondo nuostatų projekto variantą įtraukiant: 4.5. punkte frazę apie patentavimo rėmimą, 4.7. punkte išbraukti terminą *spin-off* ir formuluoti taip: Pradedančiųjų įmonių bei pumpurinių įmonių...

2. SVRSTYTA. GMC nuostatų pakeitimai.

Posėdžio pirmininkas prof. Virginijus Šiksnys informavo Tarybos narius, kad įsteigus Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro doktorantūros mokyklą ir patvirtinus jos nuostatus, pastebėta, kad Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro nuostatuose (toliau – Nuostatai) nėra reglamentuota Doktorantūros mokyklos, kaip struktūrinio padalinio, steigimo tvarka. Vilniaus universiteto doktorantūros mokyklų nuostatų, patvirtintų Vilniaus universiteto senato 2017 m. spalio 24 d. nutarimu Nr. S-2017-10-2 „Dėl Vilniaus universiteto doktorantūros mokyklų nuostatų tvirtinimo“, 3 punkte įtvirtinta, kad „doktorantūros mokyklas Universitete steigia kamieninio(-ių) akademinio(-ių) padalinio (-ių) Taryba (-os) padalinio (-ių) nuostatuose nustatyta tvarka, pritarus Universiteto mokslo prorektoriumi <...>“. Nors Pavyzdinių KAP nuostatų 48 punkte įtvirtinta, kad „šakinius neakademinus padalinius steigia ir likviduoja Rektorius KAP vadovo teikimu“, tačiau rengiant Vilniaus universiteto doktorantūros mokyklų nuostatus, juose, kaip specialiaame teisės akte lyginant su Pavyzdiniais nuostatais, atsižvelgiant į doktorantūros mokyklų specifinį statusą ir funkcijas, buvo įtvirtinta pareiga būtent kamieninių akademinų padalinių taryboms, o ne Rektoriui, steigti doktorantūros mokyklas. Atsižvelgiant į tai, siūloma atitinkamai keisti Doktorantūros mokyklos steigimo ir likvidavimo sąlygas, įtvirtintas Nuostatas, pakeičiant Nuostatų 7, 22.12, 35.10, 37, 48, 49 bei 60 punktus ir papildant Nuostatus 49¹ punktu.

2017 m. lapkričio 21 d. Vilniaus universiteto studijų prorektorius įsakymu Nr. R-510 patvirtino Vilniaus universiteto kamieninio akademinio padalinio Studijų kolegijos veiklos rekomendacijas (toliau – Rekomendacijos) bei Pavyzdinius Vilniaus universiteto kamieninio akademinio padalinio Studijų skyriaus nuostatus. Pastebėta, kad Nuostatų 57, 58 ir 59 punktai nereglamentuoja situacijų, numatytų Rekomendacijose bei Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Studijų skyriaus nuostatuose (Vilniaus universiteto gyvybės mokslų centro Tarybos 2018 m. sausio 29 d. posėdžio protokolas Nr. 600000-TP-1), todėl siūloma patikslinti Nuostatų 57, 58 bei 59 punktus, tiksliau apibrėžiant Studijų skyriaus bei Studijų kolegijos struktūrą, funkcijas bei studijoms skiriamų lėšų naudojimą.

Vadovaujantis Vilniaus universiteto studijų programų komitetų nuostatų, patvirtintų Vilniaus universiteto Senato komisijos 2014 m. kovo 6 d. nutarimu Nr. SK-2014-4-1 „Dėl Studijų programos komiteto nuostatų“ (Vilniaus universiteto senato 2017 m. lapkričio 21 d. nutarimo NR. S-2017-11-6 redakcija), 8 punktu, tiek Studijų programos komiteto sudėtį (išskyrus studentų atstovus), tiek ir šio komiteto pirmininką tvirtina kamieninio akademinio padalinio taryba kamieninio akademinio padalinio vadovo teikimu. Atsižvelgiant į tai, siūloma tikslinti Nuostatų 22.18 papunktį išdėstant jį taip, kad atitiktų šiuo metu galiojančius Vilniaus universiteto studijų programų komitetų nuostatus.

Klausimų pateikė bei pasisakė svarstomu klausimu dr. Vytautas Smirnovas, dr. Eglė Lastauskienė, dr. Daiva Baltriukienė, prof. Virginijus Šikšnys.

NUTARTA. Pritarti Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro nuostatų pakeitimams ir teikti juos Senatui tvirtinti.

Balsavimo rezultatai:

„UŽ“ – 12

„PRIEŠ“ – 0

„SUSILAIKUSIŲ“ – 1

3. SVARSTYTA. BMI nuostatai.

BMI nuostatų klausimą pristatė prof. J. R. Lazutka. Pristatymo pradžioje jis priminė, kad ankstesni BMI nuostatai buvo patvirtinti Tarybos. Pasak prof. J. R. Lazutkos, naujausi nuostatai yra parengti remiantis pavyzdiniais nuostatais, o naujajame teikime diskutuotinos vietos buvo pataisytos.

Prof. J. R. Lazutka pabrėžė, kad, jo manymu, tikslinga naujuosiuose nuostatuose įtraukti punktą apie akademinio Padalinio vadovų kadencijos. Taip pat reikėtų nustatyti sąlygas naujo akademinio darinio institute kūrimui bei jo vadovo kadencijoms.

Prof. J. R. Lazutka taip pat paminėjo, kad rengiant nuostatus vyko konsultacijos su VU Teisės skyriumi, todėl galutiniame variante, kuris ir pateiktas Tarybai, atsispindi VU teisininkų rekomendacijos, į jas visas buvo atsižvelgta.

Klausimų pateikė bei pasisakė svarstomu klausimu: prof. R. Meškys, dr. K. Krikštopaitis.

NUTARTA. Pritarti BMI nuostatams

Balsavimo rezultatai:

„UŽ“ – 13

„PRIEŠ“ – 0

„SUSILAIKUSIŲ“ – 0

4. SVARSTYTA. BMI skatinimo tvarkos aprašas.

Temos pranešėjas prof. J. R. Lazutka pristatė atnaujintą aprašą. Pasak jo, šiuo dokumentu norima įteisinti realią situaciją, kad darbuotojai būtų skatinami už savo veiklas.

Prof. J. R. Lazutkos nuomone, priemoka turi būti 2-3 kartus mažesnė už nustatytą maksimalią. Taip pat prof. J.R. Lazutka aptarė numatytus kitus akademinų darbuotojų skatinimo būdus, pavyzdžiui, už darbų saugą, ch. medžiagų apskaitą ar kitus darbus.

Nors, pasak prof. J.R. Lazutkos, tokių atvejų kol kas nepasitaikė (pvz. skatinimo už darbų saugą), vis dėlto galimybę numatyti reikėtų.

Tarybos nariams kilo klausimų dėl naujojo BMI skatinimo tvarkos aprašo. Dr. I. Prigodina Lukošienė atkreipė dėmesį, kad virškrūviai apmokami iš Studijų skyriaus lėšų, todėl tai negali būti BMI kompetencija. Dr. G. Valinčius taip pat pritarė dr. I. Prigodinos Lukošienės nuomonei bei pateikė pasiūlymą iš nuostatų išbraukti punktus, kurie susiję su Studijų skyriaus funkcijomis. Pasak jo, šakinio padalinio dokumentu negali būti formuojamos prievolės GMC Studijų skyriui. Dr. G. Valinčius akcentavo, kad šakinis padalinys gali skatinti savo darbuotojus, tačiau tam turi būti naudojamas padalinio mokslo biudžeto lėšos – t.y. skatinimai už mokslo veiklą. Pasak dr. G. Valinčiaus, priemokos darbuotojams už studijų veiklą nėra šakinio padalinio kompetencija.

Prof. J. R. Lazutka savo ruožtu nesutiko, kad BMI skatinimo tvarkoje yra numatytos prievolės GMC Studijų skyriui. Pasak prof. J. R. Lazutkos, šiame dokumente kalbama apie tai, kokios yra darbuotojų teisės.

Diskusijos metu prieita vieningos nuomonės, kad BMI skatinimo tvarkos aprašo tvirtinimą reikėtų atidėti, kol nebus išsiaiškinta dėl reglamentavimo.

Klausimų pateikė bei pasisakė svarstomu klausimu dr. Vytautas Smirnovas, dr. Eglė Lastauskienė, dr. Daiva Baltriukienė, prof. Virginijus Šikšnys, dr. I. Prigodina Lukošienė, prof. dr. Saulius Serva, dr. G. Valinčius.

NUTARTA. Atidėti BMI nuostatų tvirtinimą, išsiaiškinant, ar jose numatytos kompetencijos nesidubliuoja su GMC Studijų skyriaus kompetencijomis.

Balsavimo rezultatai (ar pritariate siūlymui atidėti BMI skatinimo tvarkos aprašo tvirtinimą):

„UŽ“ – 13

„PRIEŠ“ – 0

„SUSILAIKUSIŲ“ – 0

5. APŽVELGTA. 2019 m. studijų rezultatai bei studijų programų optimizavimas.

Direktorius pavaduotoja studijoms dr. I. Prigodina Lukošienė, pristatydama 2019 m. priėmimo rezultatus, atkreipė dėmesį tiek į studentų skaičius, tiek į balus bei kitas tendencijas. Pasak I. P. Lukošienės, nors bendras naujai priimtų studentų skaičius Lietuvos aukštosiose mokyklose mažėja, VU šiuo atžvilgiu šiemet netgi pagerino pirmakursių priėmimo rodiklius. Pasak I. Prigodinos Lukošienės, VU GMC bendrame VU priėmimo kontekste atrodo labai gerai – Gyvybės mokslų centras ne tik sulaukia didelio pirmakursių anšlago, bet į GMC stojančiųjų konkursiniai balai – vis aukštesni.

Dr. I. P. Lukošienė pasidžiaugė, kad aukštesni balai matomi netgi tokiose studijų programose, kaip Biologija, į kurią anksčiau stodavo jaunimas su žemesniais balais, o neretai įstoję studentai buvo nemotyvuoti.

Vis dėlto pasak dr. I. P. Lukošienės, GMC programų populiarumas sukelia ir nemažai iššūkių. Didėjant studentų, ypač pirmosios pakopos, skaičiui, laboratorijų vadovai susiduria su problemomis. Kyla nemažai klausimų dėl baigiamųjų darbų, nes dėl didelių studentų srautų jaučiamas vietų atlikti baigiamuosius darbus trūkumas.

Iškeltas pasiūlymas baigiamųjų darbų temas skelbti viešai, VU GMC tinklalapyje, nes šiuo metu baigiamųjų darbų pasirinkimo situacija dažnai būna chaotiška.

Dr. I. P. Lukošienė akcentavo, kad VU GMC tendencija turėtų būti pirmosios pakopos priėmimo mažinimas ir studentų skaičiaus didinimas antroje pakopoje ir doktorantūroje. Pasak jos, nors ši kryptis bendrame VU kontekste atrodo neįprastai, nes nuolat girdini raginimai didinti priėmimą net į populiariausias studijų programas, tačiau siekiant išlaikyti studijų kokybę ir bandant visiems studentams suteikti galimybę naudotis VU GMC laboratorijomis bei rengti baigiamuosius darbus GMC, reiks šios krypties laikytis – mažinti pirmakursių priėmimo skaičius. Dr. I. P. Lukošienė taip pat pabrėžė, kad magistrantūros ir doktorantūros studijose numatoma vystyti tarptautiškumą. Dr. I. Prigodina Lukošienė taip pat pristatė naujas studijų programas, kurios GMC bus pradėtos vykdyti 2020 m. Pasak jos, tai labai perspektyvios programos, neabejotinai sulauksiančios studentų dėmesio.

Klausimų pateikė bei pasisakė dr. V. Smirnovas, dr. D. Baltriukienė, prof. V. Šikšnys, dr. G. Valinčius.

6. SVARSTYTA. Antrosios pakopos studijų programos Ekologija (6211DX005) išregistravimo iš studijų mokymų programų ir kvalifikacijos registro svarstymas.

Pranešėja dr. I. Prigodina Lukošienė pranešė, kad planuojamas antrosios pakopos studijų programos Ekologija (6211DX005) išregistravimas iš studijų mokymų programų ir kvalifikacijos registro. Pasak pranešėjos, priėmimo apimtys į šią studijų programą pastaruoju vis mažėjo. Be to, pastarojo laikotarpio priėmimo į šią programą rodikliai nebeatitinka minimalių VU nustatytų priėmimo reikalavimų.

Dr. I. Prigodina Lukošienė pažymėjo, kad studentai į šią programą nesusirenka ir dėl to, kad GMC yra nemažas panašių programų pasirinkimas, todėl stojantieji pasiskirsto ir Ekologijos programai nebeužtenka minimalaus stojančiųjų skaičiaus, todėl ją tikslinga naikinti.

Klausimų pateikė bei pasisakė prof. V. Šikšnys, dr. G. Valinčius.

NUTARTA. Pritarti antrosios pakopos studijų programos Ekologija (6211DX005) išregistravimui iš studijų mokymų programų.

Balsavimo rezultatai:

„UŽ“ – 13

„PRIEŠ“ – 0

„SUSILAIKUSIŲ“ – 0

7. SVARSTYTA. Kiti klausimai (infrastruktūros ir mokslinių kryptių plėtra, iškilų mokslininkų pritraukimo galimybės ir kt.).

Pranešėjas dr. G. Valinčius pasiūlė surengti sesiją, kurios metu būtų aptartos ir numatytos GMC plėtros gairės. Pasak dr. G. Valinčiaus, matomos kai kurios studijų tendencijos, kurias plačiau

bus galima aptarti surengtoje sesijoje. Vis dėlto pasak jo, jau dabar galima apžvelgti kai kurias gaires. Pranešėjas, kaip ir dr. I. Prigodina Lukošienė, atkreipė dėmesį į bakalauro studentų skaičius, kurie šiuo metu yra itin dideli. Pasak dr. G. Valinčiaus, bakalauro studentų turės mažėti. Tuo labiau, kad būtina jausti ir socialinę atsakomybę, nes GMC tampa vieninteliai Lietuvoje, į kur stvoja gamtamokslinės pakraipos studentai, o tai nėra socialiai atsakinga. Pasak jo, GMC yra ir turi būti geriausi, bet ne vieninteliai šalyje.

Tuo pačiu pranešėjas pasidžiaugė, kad sparčiai didėja priėmimas į GMC doktorantūrą. Jis akcentavo, kad šiemet priimta 60 proc. daugiau doktorantų nei ankstesniais metais. Pasak dr. G. Valinčiaus, svarbu ir toliau skatinti bei plėtoti tarptautiškumą, pritraukti užsienio mokslininkus bei studentus. Pasak jo, naujosios studijų programos taip pat turėtų prisidėti prie naujų, talentingų užsienio studentų pritraukimo.

Dr. G. Valinčius atkreipė dėmesį ir į naujų tyrimo kryptių tendencijas. Pasak pranešėjo, šią sferą taip pat tikslinga apžvelgti būsimąjį susitikimo metu.

PRIDEDAMA:

1. GMC strateginio fondo naudojimo nuostatų projektas, kuriame įtrauktos virtualaus posėdžio metu pateiktos Tarybos narių pastabos.
2. Patikslintas GMC nuostatų projektas.
3. BMI nuostatų projektas.
4. BMI skatinimo tvarkos aprašo projektas.

Posėdžio pirmininkas

prof. V. Šikšnys

Posėdžio referentas

G. Dubonikas